

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1953

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het bericht dat een van de belangrijkste opleidings- en toetsingsinstituten voor Tolken is overgenomen door een Tolkenbemiddelaar* (ingezonden 13 februari 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Coenradie** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 15 april 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1553

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat tolkenbemiddelaar Global Talk een belangrijk opleidings- en toetsingsinstituut heeft overgenomen?¹

Antwoord 1

Ik heb kennis genomen van het bericht dat Global Talk één van de opleidings- en toetsingsinstituten, KTV Kennisnet en KTV Toetsing (hierna KTV), heeft overgenomen. Dit is eveneens een onderwerp dat met de beroepsvertegenwoordigers van de tolken en vertalers wordt besproken. Begin februari van dit jaar heb ik uw Kamer geïnformeerd over de resultaten van de tolkdienstverlening in 2024 en in dezelfde brief is ook de communicatie met beroepsvertegenwoordigers en de tolk- en vertaalbureaus toegelicht.

In algemene zin is het van belang dat er voldoende gekwalificeerde opleidingsmogelijkheden beschikbaar zijn zodat zelfstandig ondernemende tolken en vertalers een bewuste keuze kunnen maken voor hun professionele ontwikkeling. Binnen de kaders van de Mededingingswet heeft de markt de ruimte om zelfstandig invulling te geven aan haar eigen bedrijfsvoering, waaronder het overnemen of afstoten van bedrijven of onderdelen daarvan.

Vraag 2

Klopt het dat in feite met deze overname de toetsing van tolken nu in handen komt van Global Talk zelf, en daarmee een slager die zijn eigen vlees keurt?

¹ Het Financieele Dagblad, 7 februari 2025, Tolkenbemiddelaar Global Talk neemt opleidingscentra over (fd.nl/bedrijfsleven/1545051/tolkenbemiddelaar-global-talk-neemt-opleidingscentra-over).

Antwoord 2

Naar mijn beoordeling is er geen sprake van een slager die zijn eigen vlees keurt. Ondanks de overname door Global Talk blijft KTV, zover ik uit de media heb begrepen, een zelfstandig opleidingsinstituut. Daarmee blijft KTV, net als alle andere opleidingsinstituten, toegankelijk voor alle zelfstandig ondernemende tolken en vertalers, evenals voor degenen die zich in het vak willen laten opleiden. Ook kunnen personen, die tolk of vertaler willen worden of bijscholing willen doen, bij andere opleidingsinstituten dan KTV terecht.

Vraag 3

Deelt u de mening dat dit een zorgwekkende ontwikkeling is omdat Global Talk ook al de marktleider is en hiermee de marktpositie nog sterker wordt?

Antwoord 3

Ik ben bekend met de bezorgde signalen vanuit de sector maar zie op dit moment nog geen aanleiding om de overname van KTV door Global Talk als een zorgwekkende ontwikkeling te beschouwen. Zoals toegelicht bij de beantwoording van vraag 2 blijft KTV toegankelijk voor alle zelfstandig ondernemende tolken en vertalers, evenals voor degenen die zich in het vak willen laten opleiden. Ook de komende jaren en in de voorwaarden van nieuwe aanbestedingen zal ik er aandacht voor houden dat er voldoende opleidings- en toetsingscapaciteit beschikbaar zullen zijn.

Vraag 4

Op welke manier vindt er toetsing plaats op de kwaliteit van de opleidingen tot tolk op het moment dat Global Talk zelf deze opleidingscentra in handen heeft?

Antwoord 4

Het Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (Bureau Wbtv) voert namens de Minister van Justitie en Veiligheid de Wet beëdigde tolken en vertalers (Wbtv) uit. De kwaliteit van de toetsen en opleidingen binnen de Wbtv wordt gewaarborgd door een zorgvuldig erkenningsproces. Toetsen worden door Bureau Wbtv erkend op basis van een beleidskader, dat is opgesteld met inbreng van adviescommissies, toetsdeskundigen en experts uit de tolk- en vertaalsector. Voor erkenning van toetsen moet een kwaliteitsplan worden ingediend waarin de borging van de kwaliteit, uniformiteit en validiteit van de toetsing wordt onderbouwd. De Commissie beëdigde tolken en vertalers adviseert voorafgaand aan de erkenning, en door middel van audits wordt achteraf gecontroleerd of de kwaliteit gewaarborgd blijft. Door deze erkennings- en toezichtmechanismen blijft de kwaliteit van toetsing en bijscholing gewaarborgd, ongeacht de overname van KTV door Global Talk.

Vraag 5

Klopt het dat er nog steeds geen onafhankelijk klachtenorgaan is waar ook tolken en afnemers terecht kunnen?

Antwoord 5

Ja, dit klopt gedeeltelijk. Eind 2024 is op de website van het Ministerie van Justitie en Veiligheid een overzicht gepubliceerd met informatie van bestaande meldpunten waar tolken en afnemers in eerste instantie met klachten terecht kunnen.² Op dit moment wil ik eerst inzicht krijgen in welke klachten er zijn binnen de beroepsgroep en welke bestaande routes bewandeld kunnen worden om deze klachten kenbaar te maken.

Vraag 6

Hoe ziet u deze overname in het licht van het nieuws dat vorig jaar de opleider voor gerechtstolken en -vertalers SIGV failliet is gegaan, na eerder te zijn overgenomen door vertaalbureau WCS?

² Tolken en vertalers | Ministerie van Justitie en Veiligheid | Rijksoverheid.nl

Antwoord 6

Het faillissement van een partij kan verschillende oorzaken hebben, afhankelijk van de specifieke omstandigheden. In het geval van SIGV werd het faillissement veroorzaakt door mislukte strategische investeringen, verlies van belangrijke contracten, interne problemen en financiële moeilijkheden, zoals blijkt uit het openbare faillissementsverslag.

Uit uw vraag concludeer ik dat er zorgen zijn of hetgeen eerder is gebeurd, het faillissement van SIGV na overname door WCS, ook een potentieel risico vormt voor KTV nu zij is overgenomen door Global Talk. Ik kan niet in de toekomst kijken maar hetgeen een partij in het verleden is overkomen hoeft niet te betekenen dat dit ook voor andere partijen zal gelden. Zoals toegezegd bij het antwoord op vraag 3 zal ik de opleidings- en toetsingscapaciteit in de gaten houden.

Vraag 7

Hoe ziet u deze ontwikkeling met de kennis dat ook recent bekend is geworden dat een andere opleiding, ITV, Hogeschool voor Tolken en Vertalen, haar zelfstandigheid is kwijtgeraakt?

Antwoord 7

Voldoende beschikbaarheid van tolken en vertalers begint bij het opleiden hiervan. Het is dan ook van belang om de toekomstbestendigheid van het opleidingsaanbod te waarborgen. De samenvoeging van twee opleidingsorganisaties kan hieraan bijdragen door middelen en expertise te bundelen. Dit kan niet alleen helpen om de impact van verdere afname van het opleidingsaanbod te beperken, maar ook de continuïteit en kwaliteit van de opleidingen te versterken, waardoor de sector weerbaarder wordt voor toekomstige ontwikkelingen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat door de opleidingen, en met name de toetsing, bij de bemiddelaars onder te brengen, de overheid een grotere afhankelijkheidssituatie creëert ten aanzien van de bemiddelaars?

Antwoord 8

Er zijn aan elke marktontwikkeling in potentie risico's verbonden, en het is niet mogelijk om met zekerheid in de toekomst te kijken. Tegelijkertijd zie ik op dit moment geen aanwijzingen dat door een dergelijke overname een grotere afhankelijkheidssituatie ontstaat.

Naast het bestaande, reguliere opleidings- en toetsingsaanbod op de markt, bieden tolk- en vertaalbureaus al langere tijd in-house ontwikkelprogramma's aan om te voorzien in de vraag naar gekwalificeerde tolken en vertalers. Een dergelijke ontwikkeling is dus niet nieuw.

Tolk- en vertaalbureaus blijven van groot belang voor de leveringszekerheid van tolk- en vertaaldiensten aan zowel de overheid als het bedrijfsleven, zowel nationaal als internationaal. Zij beschikken over de capaciteit om in een breed scala van talen diensten te leveren, aangepast aan de verschillende uitvoeringswijzen die nodig zijn voor het continueren van de primaire processen binnen zowel de overheid als het bedrijfsleven.

Vraag 9

Hoe gaat u ervoor zorgen dat de toetsing van de kwaliteit op de tolken op onafhankelijke basis plaats zal vinden en de kwaliteit geborgd zal blijven?

Antwoord 9

Zie de beantwoording op vraag vier.

Vraag 10

Klopt de constatering in het Financieel Dagblad dat het tarief van de tolk en bemiddelaar in één zit?

Antwoord 10

Ja, dit klopt. Sinds 2020 betaalt de overheid een integrale vergoeding voor de totale tolkdienstverlening aan de tolkbureaus.

Ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuwe werkwijze kreeg SEO Economisch Onderzoek in 2018 de opdracht om verschillende scenario's uit te

werken met betrekking tot de tarieven voor de inzet van tolken door overheidsorganisaties. Op basis van de uitkomsten³ van dit onderzoek en de overleggen met de betrokken stakeholders is besloten om over te gaan op een integrale vergoeding aan de tolkbureaus voor de totale tolkdienstverlening.

Vraag 11

Wat is uw reactie op de opmerking van Astrid van Rossum van Global Talk dat de overheid dit zou moeten losknippen zodat de tolk wordt betaald voor het werk en de bemiddelaar voor de toegevoegde waarde van ontzorgen? Kunt u dit antwoord toelichten?

Antwoord 11

Het besluit voor het hanteren van een integrale vergoeding onderschrijf ik nog steeds. Zoals blijkt uit het antwoord op vraag 10 heeft er een zorgvuldige procedure plaatsgevonden en is gebruik gemaakt van de uitkomsten van het eerder genoemde SEO onderzoek. Dit heeft geleid tot de huidige werkwijze voor een integrale vergoeding van de totale tolkdienstverlening.

³ 2018-08_Scenario_s_voor_tarieven_op_de_markt_van_tolkdiensten.pdf